

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس یکشنبه ۲۶ اردیبهشت ۱۳۱۶ *

فهرست مطالب

- ۱) تصویب صورت مجلس
 ۲) اقتراح شعب شش گانه
 ۳) تقدیم چند نقره لایحه از طرف آقای وزیر امور خارجه
 ۴) شور و تصویب لایحه تجدید استخدام منقض منشی شراجه
 ۵) تقدیم دو نقره لایحه از طرف آقای کبیل وزارت مال
 ۶) شور و تصویب لایحه تعیین قیم اخفی برای ستار متضرر از جرم
 ۷) شور اول لایحه مربوط به دفاتر اسناد رسمی
 ۸) موافق دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای دکترطاهری (نایب رئیس) تشکیل گردید)

صورت مجلس چهاردهم اردیبهشت را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (گفته شد
 غیر) صورت مجلس تصویب شد.

۲ - اقتراح شعب شش گانه

للایب رئیس - چون مدت قانونی شعب منقضی شده است
 و کمیسیون عرایض و سرخص باید تشکیل شود و کارهایش
 را انجام دهد اول شعب را انتخاب میکنیم عده حاضر در
 مرکز ۱۱۹ هر شعبه ۱۹ نفر به شعب ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و
 ۵ يك نفر اضافه میشود

(اقتراع بعمل آمده بشرتیب ذیل نتیجه حاصل شد)

شعبه اول - آقایان: مرآت - حبیبی - و کبیل - آصف
 کوردزی - شجاع - شاهرودی - پناهی - رفعی - مؤید قوامی

لبقوانی - مرآت اسفندیاری - مؤدهی - دربانى - روحی -
 عراقی - معضدی - طالش - عیسی مشار

شعبه دوم - آقایان: جرجانی - بهبهانی - انشار - دکتر
 غنی - مؤید قاضی - بیات ماکر - ملک زاده آملی - تربیت
 نقه لاسلامی - اعتبار - ملک مدنی - نمازی - خواجه نووری
 کمالی - منعم سنک - ارکائی - صدیقی - بیات - حنزه
 تاش

شعبه ۳ - آقایان: ناصری - هدایت - ولوی - هزارچریبی -
 دادور - منصف - دکتر قول ابانغ - معدل - ابراهیمی - زوار
 همراز - بیک پور - لاریجانی - دکتر سنک - مجد ضیائی -
 اسکندری - حسن توانا - ایزدی - اعظم زنگنه

* عین مذاکرات مشروح صد و سومین جلسه از دوره دم تقنینیه (معلق در ۸ آفرورد ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* آقایان غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان: شیرازی - دادور - دکتر ضیاء - دبیرسهرابی - صدیق - منعم سنک
 قاضی براجازه - آقایان: سلطانی - دکتر ادهم - حاج شیر - همراز - جهانشاهی - هدایت
 دیرآمدگان بی اجازه - آقایان: وکیل - شاهنگ - منصف - دکتر حبیبی

شبهه ۴ - آقایان، مقدم محبط - کفالی - مخبر فرهند - ابرو شروانی - میرزائی - شاهنک - ونوق - نوخت - تبروند انجمنی - بیات - الباق - خواجوی - خیرازی - ساکتیان دکر ملک زاده - نقابت

شبهه ۵ - آقایان: بیستانی - مهدی - محمودی - مصدق جهانمائی - ابراهیمی - دیکلی - صفاری - مسعودی - خراسانی دکتر سیمی - کاشف - مؤید احمدی - کازروبیان - صفوی حسین ظلمتی - آزادی - جشدی - حبیدی - نواب بزرگی

کیخسرو شاهرخ - دکر طاهری

شبهه ۶ - آقایان: زردوی - اردبیلی - ملایری - انصافزاده طهرانی - دکر جوان - میمی - مرضی امین - حسنعلی دولتشاهی - دکر شیا - پایزی - کاظم یزدی - علاری - فانی - میر سهرابی - قنوجی - سبزواری - محمد کبیل - دکر لطفان

شبهه اول آقای دهستانی - شبهه دوم آقای غلامحسین ملک شبهه سوم آقای چلائی - شبهه چهارم آقای وهبی شبهه ۵ آقای اورنگ

لایحی رئیس - بعد از ختم جلسه آقایان شبهه ها را تفکیک میدهند از هر شبهه یک نفر برای کمیسیون عراض و مرصعی و یک نفر برای کمیسیون متبکرات انتخاب میکنند

آقای وزیر امور خارجه فرمایش دارند ؟

[۳- تقدیم چند فقره لایحه از طرف

آقای وزیر امور خارجه]

وزیر امور خارجه - در ضمن عهد نامه هائی که چند سال قبل بین دولت اعلیحضرت شاهنشاهی ایران و ترکیه در اینجا منعقد شد دو فقره عهد نامه بود یکی عهد نامه موتد در سال ۱۳۱۱ و دیگری بنام عهدنامه موتد و امنیت چندین ماهه ملاحظه فرمودید بانزاجات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی اقداماتی در قسمت بحره شده است از این جهت در نظر گرفته شد که دولت ایران هم با این کنفرانس ملحق شود این است که لایحه هم در راجع باین موضوع تقدیم میگردد این عهد نامه ها پیش بینی می کرد که کمیسیونهای مشترک از نمایندگان طرفین تشکیل بشود و راجع به بعضی امور که دالر مدار مناسبات دوستانه طرفین است مذاکره شود و عهد نامه هائی منعقد سازند . چنانچه

آقایان میفانند در آبان سال گذشته دولت ترکیه يك مسیو بطهران فرستاد در تحت ریاست يك نفر از رجال عترم ترکیه و بانضامی دو عهد نامه که عرض کردم مذاکرات جریان پیدا کرد و بطوریکه در ابلاغیه رسمی هم که در فروردین امسال منتشر شد ذکر شد مذاکراتی که شد با يك روح مسیویتی که مقتضای مناسبات فیمابین بود جریان پیدا کرد و منتهی به عقد ده فقره قرار داد شد که حالا تقدیم میکنم .

قرارداد هایبارت است . از قرارداد اقامت . قرارداد راجعه امنیت منطقه سرحدی . قرارداد سامون قشائی - عهدنامه استرداد مقصرین - موافقت نامه برای تنظیم طرز عمل اداره کمرکات موافقت نامه مخصوص راجعه به دالر بودن پاره خطوط فلکرافی و تلفونی بین دولتین . عهد نامه تجارت و دینداری قرارداد هوا پیمائی . موافقت نامه مربوطه به تسهیل و ازهداد ترانزیت - قرارداد دام پزشکی .

این ده فقره قرارداد را بامتن فرانسه ای تقدیم میکنم و تصویب آن را تقاضا میکنم فقط يك فقره قرارداد کنسولی است که مذاکراتش بمجرای سیاسی افتاده است و آن را هم مشغول هستم و بعداً تقدیم میشود .

آقایان منستضر هستم که چند سال قبل در لیبین يك کنفرانسی تشکیل شد برای توجیه علامت گذاری بحری در این کنفرانس هم از دولت اعلیحضرت شاهنشاهی دعوت شد مذاکرات این کنفرانس بالاخره منتهی شد به تنظیم يك موافقت نامه برای متحد التکلیف کردن علامت دریائی چون دولت ایران هم نظربوشع ولطیبت مملکت و وسواحل زیبای که دارد علاقمند باین مطلب است خاصه که در

این اواخر چندین ماهه ملاحظه فرمودید بانزاجات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی اقداماتی در قسمت بحره شده است از این جهت در نظر گرفته شد که دولت ایران هم با این کنفرانس ملحق شود این است که لایحه هم در راجع باین موضوع تقدیم میگردد نسخه فرانسه هم ضمیمه است . قرارداد دیگری است راجع به موتد و حکمیت بین دولت شاهنشاهی و دولت اطریش

که در ۲۳ - ۲۴ سپتامبر ۱۹۲۶ با امضا فرسیده است تقدیم میکنم .
لایحی رئیس - بکمیسیونهای مربوطه مراجعه میشود .
[۴- شور و تصویب لایحه تجدید استخدام متخصص فنی ضرابخانه]
لایحی رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجعه به تجدید استخدام آقای ولهم برات برای ضرابخانه مطرح است . يك توضیحی لازم است اینجا داده شود که در سطر دوم این خبر کلمه قرار داد تبدیل به قانون میشود .
(بشرح آئی فرات شد)

خبر از کمیسیون بودجه به مجلس شورای ملی
کمیسیون بودجه در جلسه اخیر خود لایحه نمره ۵۰۲ دولت راجعه بتجدید کثرتنرات آقای ولهم برات متخصص فنی ضرابخانه را با حضور آقای کبیل وزارت مالیه مطرح و مورد دقت قرار داده باینجه ماده واحده پیشنهاد موافقت و اینک خبر آنرا برای تصویب مجلس ملی تقدیم مینماید .

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مدت خدمت آقای ولهم برات تبعه آلمان را از تاریخ ۲۱ خردادماه ۱۳۱۶ برای مدت یکسال شمسی با همان حقوق و شرایط قانون سابق مصوب ۲۹ آذر ماه ۱۳۱۴ تعدیل نماید .
لایحی رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - بنده فقط يك توضیحی بمخبر استم که آقای کبیل وزارت مالیه بفرمایند اولاً خدمات این شخص در مدت دوسالی که خدمت کرده است رضایت بخش بوده است و آیا بعد از این ضرابخانه بوجود این شخص احتیاج دارد ؟ و دیگر اینکه حقوق او با سابق هیچ فرقی کرده

● اماسی رای دهنگدان - آقایان ، مسری - همدانی - دکتر فرایلیخ - تربیت - شویاری - محمدتقی شریازی - کتلی - منصف - مؤید نواس - ونقی - سیدکامیلزوری - ابراهیمی - ریگی - افندی - موری - ادهمراوند - دکتربیک - مصمص سیک - انبال - نیکبورد - تنقلا لاسی - عرمائی - نازلی - مزازجریمی - کاشف - نوخت - انشار - ارکاتی - مقبر فرهند - علاری - ایزدی مسعودی - عمودکل - ونوق - لاجبانی - امیر ابراهیمی - دریائی - حبیدی - طهرانی - مؤید تاشی - منشار - افتاب - کوردری - پارسا - سعل - ملطری - افشارزاده - جرجانی - مندم - وهیری - مندم - منقاری - پناهی - منقاری - مسعودی - خراسانی میرزائی - خواجی نوری - دهستانی - دکتربسی - مرآت استدیاری - موری - کیخسرو طاهرخ - پایزی - مؤید احمدی - آزادی حبیدی - دولتشاهی - ابراهیمی سیمی - علاری - سبزواری - ملاکره آملی - نقابت - عین مهدوی - منصف - بزندی - حزه نئی علیویگی - موشحینی - جشدی - آصف - دکتربان شهزادی - فیاضک - چلائی - یان کاشف - امری - سرباب ساکتیان غلامحسین ملک - دکتربنوروند - دکتربلایزاده دکتربنقی - دکتربشیا - بجنینی - اسکندری - اردبیلی - نوابزیدی - قنوجی

است یا خبر این سه موضوع را توضیح فرمایند .
کبیل وزارت مالیه - این شخص که مامور کلیه امور فنی ضرابخانه است حالا مرتبه دوم است که به کثرتنرات او ادامه میدهند این شخص رضایت کامل مارا فراهم کرده است و تا بهحال خدمتینی خوب بوده است و بمقتوی او هم چیزی افزوده نفعده است ولی البته ما در نظر داریم و انحصاسی در آنجا گذارده ایم که بعد از مدتی جائتین او باشد در هر صورت رضایت کامل از او هست و چیزی هم بمفوقش افزوده نشده است

لایحی رئیس - در این لایحه نظر دیگری نیست کمیسیون امور خارجه هم با تجدید استفاده این موافقت کرده است که خیرش خوانند میشود و رای میگیریم
خبر از کمیسیون امور خارجه:

کمیسیون امور خارجه لایحه نمره ۵۰۲ دولت راجعه به تجدید استخدام آقای ولهم برات تبعه دولت آلمان متخصص ضرابخانه را با حضور آقای کبیل وزارت مالیه مطرح کرده و از نقطه نظر ملت با استفاده منشار مالیه موافقت حاصل شده اینک خبر آن تقدیم میشود .

لایحی رئیس - آقایان موافقتین ورقه سفید میدهند .
(آخذ استخراج اوراق رای بعمل آمده بود و حفت ورقه سفید شمرده شد)

لایحی رئیس - عده حضار ۱۰۵ نفر با اکثریت ۹۷ رای تصویب شد ؟
[۵- تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای کبیل وزارت مالیه]

لایحی رئیس - آقای کبیل وزارت مالیه فرمایشی دارند ؟

کبیل وزارت مالیه - در این لایحه نظر دیگری نیست کمیسیون امور خارجه هم با تجدید استفاده این موافقت کرده است که خیرش خوانند میشود و رای میگیریم
خبر از کمیسیون امور خارجه:

کلیل و لراوت مالیه (آقای بدر) - دو نفره لایحه است یکی راجع باستخدام بانک مفر منحصص برای ذوب آهن دیگری برای استخدام شش نفر منحصص برای مفر تانها که از طرف اداره صنعت تقدیم میشود.

لایحه رئیس - بکمیسیون مربوطه مراجعه میشود. [۶ - شور و تصویب لایحه تعیین آیین قانونی برای صغار متضرر از جرم]

لایحه رئیس - خبر کمیسیون قوانین عدلیه شور دوم راجع به واردیکه متضرر از جرم صغیر است مطرح است. قرائت میشود: خبر از کمیسیون قوانین عدلیه به مجلس شورای ملی: لایحه نمره ۳۰۰۷ دولت راجع به واردیکه که متضرر از جرم صغیر است برای شور ثانی در کمیسیون قوانین عدلیه مورد مطالعه قرار گرفته چون از طرف آقایان نمایندگان در مجلس پیشنهادی نشده بود بن ماده واحده باجزئی اصلاحی و تصویب و اینک خبر آن برای تصویب قلمی تقدیم می گردد.

ماده واحده - در واردیکه تعقیب جرم موقوف به شکایت متضرر از جرم است اگر متضرر از جرم صغیر باشد و ولی یا قیم ندارد مدعی الموم متکلف است موافق قانون برای صغیر قیم معین کند و هر گاه تعیین قیم موجب فوت وقت یا توجه شرر و زیان نسبت بصغیر باشد تا تعیین قیم مدعی الموم موظفاً کسرا بعنوان قیم افتاقی تعیین مینماید و در مواقع ضرورت قبل از تعیین قیم اقدامات فوریرا که برای حفظ آثار و دلائل جرم و تعقیب آن لازم دستور میدهد ولی ادامه تعقیب منوط است باینکه قیم مصلحت صغیر را در تعقیب امر تشخیص کند و شکایت نمایند در واردیکه صغیر ولی یا قیم دارد و ولی یا قیم او شخصاً مرکب عمل شده و یا مداخله در جرم داشته و موافق قانون مدنی قیم افتاقی هنوز معین نشده است نیز همین ترتیب عمل خواهد شد و اگر قیم افتاقی تعیین شده وظیفه اقدام بر عهده اوست.

لایحه رئیس - آقای عرفانی

عرفانی - بنده مخالفتی ندارم ولی خوب آقای غیر توضیح بدهند که به بینم این قسمتی که مینویسد: «در واردیکه صغیر ولی یا قیم دارد و ولی یا قیم او شخصاً مرکب عمل شده و یا مداخله در جرم داشته و موافق قانون مدنی قیم افتاقی هنوز معین نشده است نیز همین ترتیب عمل خواهد شد و اگر قیم افتاقی تعیین شده وظیفه اقدام بر عهده اوست.»

اگر هر آینه این قسمی که اینطور شد و خودش مرکب جرم بوده آیا این از قبولت می افتد یا نه ای اقتد و بالاخره یعنی علاوه بر این قیم افتاقی باید قیم دائمی هم برای او معین کرد چون نمیشود آن قیم بقیمومت خود باقی بماند.

مخیر کمیسیون قوانین عدلیه (آقای نقابت) - مطلب همانطور است که علی الاصل آقای استنباط فرمودند زیرا مطابق قانون مدنی در باب تعیین قیم و همچنین مقرراتی که برای تعیین قیم هست اگر قیم خیالی کرد یا مرکب جرمی شد نسبت به ولی علیه متصل میشود و تحت تعقیب قرار نمیکرد بنابراین کسی لازم است که اقدامه شکایت و تعقیب کند ولی چون صغیر صالح نیست تعیین قیم افتاقی میکنند که تعقیب کند از قیم دائمی

لایحه رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - اگر خطا آقای عرفانی باشد آرزوی من است که قانون مدنی در مجلس مطرح بود و راجع به ولی چون قیم در سورلیکه خیالی ارزش دیده شد عزل میشود در قانون مدنی هم همینطور است در قوانین دیگر هم همین طور است که اگر خیالی از او دیده شد عزل می گردد اشکالی ندارد اما مطلب دیگر راجع به ولی بود که چون ولایت فهری و اجباری دارد او را نمیتوان عزل کرد این بود که اگر خاطر مبارک باشد در قانون مدنی ماده ۱۰۱۱ است که برای ولی که مرکب خیالی شد نسبت به ولی علیه آنچه تعیین شد همین برایش کردیم یعنی بک امینی برش شنیده میکنیم حالا اینجا هم همینطور است اگر ولی باشد که

شم امین بخش میشود اگر چنانچه قیم باشد و غیبات کرده باشد که عزل میشود

لایحه رئیس - نظر دیگری نیست؟ آقایان موافقت یا ماده واحده برخیزند (اکثر برخاستند)

لایحه رئیس - تصویب شد. اگر اجازه میفرمایید چند دقیقه متنش داده شود (صحیح است)

(در این موقع «بکسات بنظر ماند» جلسه برای تنظیم تعطیل و فاصله نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید) [۷ - شور اول لایحه مربوط به لغاتر اسناد رسمی]
لایحه رئیس - خبر کمیسیون قوانین عدلیه راجع به دفتر اسناد رسمی مطرح است. شور اول. خبر کمیسیون قرائت میشود.

خبر از کمیسیون قوانین عدلیه به مجلس شورای ملی: لایحه نمره ۳۰۲۱ دولت راجع به دفتر اسناد رسمی با حضور آقای وزیر عدلیه در کمیسیون قوانین عدلیه مطرح و پس از چند جلسه مذاکره و مشاوره در اطراف آن با نتیجه موافقتیهای باصلاحاتی تصویب و اینک خبری تصویب مجلس شورای ملی خبر شور اول آن را تقدیم می دارد:

لایحه قانونی دفتر اسناد رسمی

فصل اول - در صلاحیت سر دفتران

ماده ۱ - برای تنظیم و ثبت اسناد رسمی وزارت عدلیه در نقاطی که لازم بداند بتفک کفایت دفتر اسناد رسمی تأسیس خواهد نمود
ماده ۲ - دفتر اسناد به مدیریت و مسئولیت بک نفر صاحب دفتر که از این عیبه سر دفتر نامیده میشود اداره می گردد

ماده ۳ - سر دفتر بموجب حکم وزیر عدلیه منصوب و وابسته عدلیه محسوب می شود و اداره کل ثبت اسناد و اسلاک طبق حکم مزبور برای او پراوه صادر خواهد نمود

اعتبار - اجازه می فرمایید؟

لایحه رئیس - فرمایید

اعتضاب - بک سابقه بود که لراویج مفصل طبع و توزیع که می شد بیکر تمام لایحه در مجلس قرائت نمی شد پس از قرائت خبر کمیسیون در اطرافش مذاکره می شد بعد ماده بماده قرائت و مذاکره می شد این لایحه هم همینطور است طبع و توزیع هم شده اگر بخوانند تا آخر بخوانند خیلی مفصل است و وقت را میگیرد و فقط زحمتی برای آقای مؤید تولید می کند و نتیجه دیگری ندارد (صحیح است)

لایحه رئیس - بسیار خوب چون لایحه طبع و توزیع شده است ماده بماده قرائت و مذاکره میشود. شروع می شود بمذاکره در کلیات. مخالفی نیست؟ آقای مؤید باده می

مؤید احمدی - اگر چه در قانون ثبت اسناد بک مواد مختصری راجع به حاضر رسمی بود لیکن البته محتاج بود به بک قانون مفصلی که تمام جزئیات از حیث صلاحیت صاحبان دفاتر و از جهت تنظیم اسناد منطبقاً بر آن نوشته شده باشد و آقای وزیر عدلیه موفق شدند که این قانون را در پنجاه و چند ماده تنظیم کرده و به مجلس بیاورند. این قانون آمد در کمیسیون عدلیه و برای شور اول در دو جلسه کمیسیون (جلسات چهار پنج ساعتی) در اطرافش بحث شد و البته خیلی هم قابل بحث است چون قانونی است که باعموم افراد زاهدانی مملکت تماس دارد چون هر کس بک نوشته دارد سندی دارد معامله دارد و البته باید در اطراف بک همچود قانونی خیلی بقیهه بنده شور و بحث شود و همینطور که مقرر داشته اند این لایحه هم در شورای است و در شور اول بک اصلاحاتی بنظرمان در کمیسیون رسید و با موافقت آقای وزیر عدلیه باین شکل تنظیم شد و تقدیم مجلس گردید و البته آقایان حلاله که قرائت میشود هر نظر پانی در اطراف مواد دارند مذاکره می فرمایند و چون شور اول است پیشنهاداتی که دارند مبدعند که بیاید در کمیسیون و البته آن پیشنهادات میناید بکمیسیون و هر اصلاحی که

لازم باشد بعد می آید که از همه حیث جامع و مانع باشد این بود که لازم دانستم تذکرا این موضوع را عرض کنم که ممکن است در این مواد هم اگر بناظر مالی باشد اشعاره برای شرف دوم اصلاح شود.

لایحه اولی - رأی مکتوب می شود در شور موافکین موافقت بر خیزد (اکثر بر خاستند) تصویب شد. ماده اول.

لا یبه قانونی دفتر استاد رسمی

فصل اول - در صلاحیت سردفتران

ماده ۱ - برای تنظیم و ثبت اسناد رسمی وزارت عدلیه در نظامی که لازم بماند بقدر کفایت دفتر استاد رسمی تاسیس خواهد نمود

لایحه اولی - نظری نیست (اظهاری شد) ماده دوم:

ماده ۲ - دفتر استاد رسمی به بدین ترتیب و مسئولیت یک نفر صاحب دفتر که از این بیعدس در دفتر نامیده میشود اداره می گردد

لایحه اولی - اشکالی نیست. ماده سوم:

ماده ۳ - سر دفتر بموجب حکم وزیر عدلیه منصوب و ریاسته عدلیه محسوب میشود و اداره کل ثبت اسناد و املاک طبق حکم مریور برای او برپا خواهد نمود **لایحه اولی -** در این ماده هم نظری نیست (گفته شد - خبر)

ماده ۴ - دفتر خانه هائونظر صلاحیت سه درجه تقسیم می شود.

۱ - دفتر خانه درجه اول که بوسیله یک سر دفتر درجه اول و یک یا چند دفتر بار اداره میشود و اجازه تنظیم و ثبت همه گونه اسناد معاملات و ادارات

۲ - دفتر خانه درجه دوم که بوسیله یک سر دفتر درجه دوم اداره میشود و اجازه تنظیم و ثبت اسناد و معاملات بهر مصلحتی را دارا بوده و میتواند یک دفتر بار داشته باشد

۳ - دفتر خانه درجه سوم که بوسیله یک سر دفتر درجه سوم اداره میشود و اجازه تنظیم و ثبت اسناد تا پنج هزار ریال را دارد.

بصره ۱ - ثبت و تنظیم اسناد کلیه معاملاتی که باید در دفتر املاک ثبت بشود در دفتر خانه درجه دوم و سوم منوط با اجازه مخصوص وزارت عدلیه خواهد بود.

بصره ۲ - وزارت عدلیه می تواند در نظامی که فقط دفتر اسناد رسمی درجه سوم تشکیل شده است تصاب معاملات را زیاد و کم کند به شرط آنکه از ده هزار ریال بیشتر و از دو هزار ریال کمتر نباشد.

لایحه اولی - آقای وثوق

وثوق - سابقاً وزارت عدلیه راجع بدفتر و صاحب دفتر از دو درجه و مطلق یک قانونی از مجلس گذرانده که تا پیشی بآنها اجازه میداد که در بزرگ و دهات و سایر جاها معاملات را ثبت نمایند حالا این قانون که می گذرد نسبت به آن قانون بهم می خورد و آنها هم باید مشمول این قانون باشند یعنی اشخاصی که صاحبان دفاتر مطلق و از دو درجه هستند آنها هم بر خوددار می شوند از این تشکیلاتی که در این قانون است باینکه خبر آنها وضعیت شان سر جای خودش باقی است؟

مخیر - تشکیل کلیه دفاتر اسناد رسمی بر طبق این قانون است و بعد از این وضعیت دفاتر دیگر هم با این قانون تطبیق خواهد شد اما راجع بوضعیت دفاتر از دو درجه و مطلق که فرمودند آن یک صورت و وضعیت دیگری دارد که در دست عمل است و یک قسمت هم تصویب شده است... (وثوق - آنها مگر نمی توانند معامله ثبت کنند؟) عرض کردم بر طبق این قانون دفاتری جدیدی تشکیل میشود که معاملات خیلی کم با خیلی زیاد بانوسیله انجام میشود اما دفاتر مطلق و از دو درجه جداگانه است.

لایحه اولی - آقای اعتبار

اعتبار - اشکال بنده در ماده مربوطه به دفاتر درجه سوم بود البته در قضایا با جاهای کوچک شاید مطابق

تشکیلاتی کدر ماده ذکر شده دفاتر درجه سوم قابل خواهند شد و حال آنکه در معاملات بزرگ است حد تصاب آنها از یاصد تومان تجاوز کند در بصره ۲ این جا می نویسند که اجازه داده میشود که تا ده هزار ریال هم میتواند معامله کنند و بنده تصور میکنم که ممکن است از ده هزار ریال بالا هم معاملاتی در قضایا پیدا شود باینکه بجا برود؟ علاوه بر این زمین قضایا که الان در دفتر معمول بود دفاتری که در یک محله ای هستند بوضعیت آن محل بهتر آشنا هستند بهتر میتوانند تشخیص دهند که این ملک چه وضعیتی دارد و چه معاملاتی نسبت بآن سابقاً یا بنده از آقای وزیر عدلیه تقاضا میکنم که در این قسمت یک نوعی فرمایشند حالا بنده نمیدانم که ظهور ممکن است این اشکال را رفع نمود ولی تقاضا دارم که یک فکری راجع بانده موضوع فرمایند که این اشکال از جلوی پای مردم برداشته شود مثلاً در قسمت جاهایی که برود اینها یک بیکوتت ولی معاملات آنها خیلی زیاد است میخواهم عرض کنم معاملاتی نسبت به برچورد که حوزه مرکزی است خیلی زیاد تر است آنوقت این بایستی برای معاملات خودش بیاید برقراری با برچورد بدهم دچار اشکالات راجع به برخی اشخاص و غیر اینها بشود بنده نظرم این است که ترتیبی فرمایند که اشکال مرتفع شود حالا هر طوری که میدانید ماده را اصلاح فرمایند.

مخیر - البته تصدیق میفرمایند که اینهمه احترام و اعتباری که قانون برای اسناد رسمی قائل شده است مستلزم این است که اسناد خیلی با دقت و درایت تمام جهات قانونیه آنها بوسیله اشخاص فهمی و عالم و مطلع تهیه و تنظیم شود والا اگر مفاسدی داشته باشد اشکالات همی تولید میکند یکی اینکه دفتر املاک را بکلسی خراب خواهد کرد یکی اینکه در مراحل اجراء دچار زحمت لابنتجلی خواهد شد و بطور کلی این نظری که در اسناد رسمی است اجراء نمیشود باین جهت وزارت عدلیه در نظر گرفته که دفاتر را مطابق این قانون تنظیم نمایند و برای دفاتر درجه اول که البته شرایط سر دفتر درجه اول شرایط بهتری است بجه

صلاحیت نامحدود می قائل شده اند که معاملات هر قدر باشد و اسناد هر قدر باشد میتواند انجام دهد ولی در دفاتر درجه سوم که فرمودند در قضایا ممکن است تشکیل شود در آن قضیه ممکن است معاملاتی رخ دهد که بیش از ده هزار ریال باشد یا پنج هزار ریال باشد تکلیف آن اشخاص چیست. یک معاملاتی که موضوعاً اهمیت بیشتری دارد البته تصدیق میفرمایند که در دفاتر مهم رسمی تنظیم بشود باین منظوری که نسبت به اسناد داریم بنده بنده بهتر است و عیبی هم ندارد که اگر در یک قضیه که یک کسی خواست شش ماه یک زمینی را که قبضت بیشتری دارد در دفتر املاک ثبت نماید ان را در دفتر مهمتری ثبت نماید زیرا دولت باید بموجب آن سند دارنده و روفه مالکیت را مالک بشناسد و این ده هزار ریال برای این است که معاملات جاری که نوعاً بین مردم واقع میشود در آن دفاتر بشود که دچار اشکالی نشوند. و الا هر قضیه را که فکر فرمایند در مجاورش شهر مهمتری هست که دفتر مهمتری در آنجا هست که بدینجا مراجعه نمایند تا اسنادشان از روی دقت بیشتری تنظیم بشود تا رسمیتی بیشتر شود.

لایحه اولی - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - عرض کنم این نظری که آقای اعتبار فرمودند در کسب و تنه هم بر من رسادم عرض کنم باین جا که بصره ۱ این حق بوزارت عدلیه داده شد است که بهر چه صلاح میدانند اجازه همه معاملات را بدهند مخصوصاً در دفاتر درجه دوم و سوم هر چه صلاح میدانند بدهند و هر کسی را که صلاح میدانند ارجا بایش ندهند و هم بدهند که آقای اعتبار فرمودند با بدوضعیت این مملکت را در نظر گرفت قراء و قضایا این مملکت فاصله هایتان هم زیاد است درست است که انویسیل پیدا شده راهها نزدیک شده است اما در همه جا نیست خیلی جاها راه ها شوسه شده است از آنطرف همینطور که فرمودند یک در معامله میخوانند بکنند مقرر میمانند مهم است بیاینکه به دفتر نیست فرسخی البته آنها معرف دارند باید در دفتر معرفی شوند.

و همه این معرف ما را که دفتر نمی شناسد این اشخاصیکه باید امضاء کنند آنوقت باید جمع زیاد میرا از یک دمی برسد برای معرفی و این اسباب زحمت مفیدود این است که بنده پیشنهاد می کنم تهیه کرده ام که نظر آقای اعتبار هم نامین میشود و حالا میروید بکمیسیون که در جلسه ۲ این عمود بودند (بشروط اینکه هه زمار ریالی بیشتر از هه زمار ریال کمتر نباشد) پیشنهاد می کنم که وزارت عدلیه بتواند میزان آن را بالا تر و پایین تر برود و اختیار با وزارت عدلیه باشد که برای پنجاه ریال بالا تر پنجاه فرسخ راه برود و این اختیار را وزارت عدلیه داشته باشد که روی حیثیت اشخاص و اعتمادی که بآنها دارد اجازه دهد و رعایت نزدیکی و دوری محل و وجود و عدم راه های شوسه این تفکیکات را بدهند این است که بنده پیشنهاد می کنم که از بشرط این که الی آخر حذف شود ناظر ایاتان هم نامین شود.

فرزیر عدلیه - پیشنهاد آقای مؤید احمدی البته در کمیسیون طرح میشود و نظریات خود را در آنجا متصلاً عرض میکنم ولی لازم است یک جمله را عرض کنم که هم جواب آقای مؤید احمدی و آقای اعتبار باشد و هم فلسفه این قانون را نادرست توضیح بدهم. اگر ما اشخاصی که صلاحیت اینک صاحب دفتر بودند و صلاحیتشان هم کامل باشد در این کشور بدهد کافی داشتیم اصلاً بنده معتقد بودم که داتنار تقسیم بندی کنیم کمال مطلوب بنده همان دفتر درجه اول است اینکه دفتر به سه درجه تقسیم شده است از نظر نظر مقدمات امروز است و باید انشاء الله روزی بشود که تمام داتنار من منحصر بشود چه در فراه و چه فیات بدتر درجه اول است دفتر درجه دوم و سوم یک تاسیسات برزخی است که برای رفع احتیاجات امروز پیش بینی کردیم و همین تکلیف را که آقایان تذکر دادند ما در نظر گرفتیم که تبصره ۲ را بپوشانیم ما اساس معاملات را برای دفتر درجه سوم پنجاه ریال قرار دادیم بودیم ولی همین ملاحظت بود که گفتیم در بعضی

دهات ممکن است که معاملات بیشتر از دو هزار ریال نداشته باشند و بعضی از آنها که بکفایت امر بیشتر است تا هه هزار ریال از این جهت گفتیم وزارت عدلیه اختیار داشته باشد در حدودی که تشخیص میکند اجازه معامله بدهد ولی بیش از این خطرناک است و بیش ازین جائز نیست و وزارت عدلیه هم اگر این اختیار را داشته باشد میتواند آن اختیار را ازین استفاده کند برای اینکه ملاحظه بفرمایند ما با چه اشخاص طرف هستیم اینجا صحبت تنظیم یک نوشته است صحبت تنظیم سند رسمی است سندی که باید در دفتر املاک ثبت شود استادی است که باید در تمام کشور رسمیت داشته باشد و اجرائیه روی آن صادر شود و یک ورق پارچه نیست که ما این امر مهم را بهر کس بتوانیم واگذار کنیم.

لایح رئیس - آقای اورنگ اورنگ - عرضی ندارم

لایح رئیس - آقای عراقی عراقی - عرضی ندارم

لایح رئیس - آقای اعتبار اعتبار - عرض میکنم بنده تصدیق میکنم فرمایشات آقای وزیر عدلیه را ولیکن بنظر بنده داتنار درجه سوم در شهرها که دفتر درجه دوم هست اشکالی ندارد ولی در دهات که فرهودین منظور بنده هم نبود منظور بنده در قبسات بود و این نظری را که اینجا عرض کردم ممکن است آقای وزیر عدلیه با اشخاصی که از معاملات هر عملی در دست دارند داتنار را بنسبت و تناسب معاملات آن عمل قرار دهند باین مدنی که اگر فلان قصبه اسماً کوچک است ولی معاملاتش بزرگ است و حوزه اش وسیع است در آنجا دفتر درجه سوم تشکیل دهند و برای آنجا اگر معاملاتش بزرگ است دفتر درجه اول قائل شوند زیرا عکس این را فکر کنیم همانطور که عرض شد زحمات و اشکالی برای مردم تولید میکند و حالا بنده دو سه نقطه را در نظر دارم طوری است که یک ماه چهل روز

رابطه آنها با شهر قطع میشود از پس بر طرف زیاد است و رابطه آنها قطع میشود مخصوصاً امسال دیده شد که تا مدتی نه بر وجود رنه برمان میتوانستند باینکه این چکار خواهد کرد ؟ از طرفی هم معاملات دارد علاوه بر آن آدمین آن معامه را با اسوئرت و کپیست در عملی که دفتر درجه اول است ایجاد داده میخواهد اجرائیه صادر کند باز دو مرتبه باید بیاید و تحمل یک خرج و زحمتی را بکند برای آدمین شهر بنده خیال میکنم اگر توجیهی به این نظر بنده بفرمایند که معاملات هر عمل را در نظر بگیرند و بنسب آن درجه داتنار را برابر دهند البته داتنار فعلی و ادارت ثبت این را خوب میتوانست تشخیص بدهند که در جاهایی که استعداد هست (از نظر استعداد نه از نظر بزرگی و کوچکی عمل) داتنار را تشکیل بدهند این نظر بنده نامین شده و اشکال واقع میشود ولی غیر از این بنظر بنده خود آقای وزیر عزم عدلیه هم بزرگ می افتند و شرف می آوردند و تغییر میدهند

فرزیر عدلیه - مذاکره ای را که آقای اعتبار فرمودند مربوط به سه قانون نیست مربوط است بطرز اجرائیه قانون و این قانون هم هیچ منع نکرده است و ما هم خودمان در نظر داشتیم که اهمیت هر شهری را از نظر آمایش در نظر بگیریم و این درجه بندی بیشتر مربوط می شود باشخاص که چه شخصی صلاحیت دارد صاحب دفتر درجه اول یا دوم یا سوم باشد البته اگر یک شخص در یکجایی بود که اقتضا داشت که در آنجا باید همه نوع معاملات باشد آنجا چرا درجه سوم تشکیل بدهیم یا دوم تشکیل بدهیم خیر درجه اول تشکیل بدهیم (صحیح است) پس در تقسیمات بیشتر ما نظرمان صلاحیت علمی اشخاص است که بدانم صلاحیت دارد تا چه نوعی و مبلغ معاملاتی را میشود آنها رجوع کرد از نظر این که ممکن است از عهده برآیند یا معاملات بزرگ را نبینود آنها رجوع کرد زیرا شاید نتوانند از عهده برآیند

لایح رئیس - پیشنهادی در این ماده رسیده است خواننده میشود:
پیشنهاد آقای مؤید احمدی
پیشنهاد میکنم در تبصره ۲ از بشرط آنکه الی آخر تبصره حذف شود.

لایح رئیس - ماده ۹ فرات میشود:
ماده ۹ - متصدیان داتنار خانه ها بچهار رتبه تقسیم میشوند.

- ۱ - سر دفتر درجه اول
- ۲ - سر دفتر درجه دوم
- ۳ - دفتر بار درجه اول - سر دفتر درجه سوم
- ۴ - دفتر بار درجه دوم

لایح رئیس - ماده ۶ فرات میشود.

ماده ۶ - اشخاص ذیل نامی توانند بسر دفتری و دفتریاری انتخاب شوند.

- ۱ - اتباع بیکانه
 - ۲ - اشخاصی که سن آنها کمتر از سی سال است برای سر دفتری
 - ۳ - کسانی که تحت قیمومیت یا ولایت باشند
 - ۴ - محکومین بافعال ابد از خدمات دولتی یا وزارت عدلیه
 - ۵ - محکومین بجنایات مطلقاً و اشخاصی که بواسطه ارتکاب جنایات تحت محاکمه هستند.
 - ۶ - محکومین بجنحه که مطابق قانون مستلزم عرویت از حقوق اجتماعی است
 - ۷ - اشخاص مشهور به فساد اخلاق و متفاد به افیون
 - ۸ - اشخاصی که به حکم محکمه انتقالی سر داتنار از نشنل مزبور موقتاً یا بطور دائم محروم شده اند
- لایح رئیس** - آقای اعتماد زاده.
اعتماد زاده - بند بر اجماع ببارت این ماده نظری داشتم

یافته است حکومتین به افعال از خدمات دولتی یا وزارت عدلیه این عبارت مثل این است که دولت با وزارت عدلیه فرقی دارد ممکن است اظهار نوشته شود حکومتین با انفصال اید از خدمات وزارت عدلیه با سایر ادارات دولتی

نایب رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - البته آقای اعتماد زاده به قانون استخدام مراجعه فرموده اند در قسمت مجازاتهای قانونی استخدام بلك قسمت آن انفصال از خدمات بلك وزارتخانه است و درجه وقت آن انفصال از خدمات دولتی است در قانون استخدام ككوری این را تذكر داده است ممكن است بكنفر از خدمات بلك وزارتخانه محكوم با انفصال شده است لیکن می تواند در وزارتخانه دیگر استخدام شود ولی حکومتین به انفصال اید از خدمات دولتی البته اورا دیگر در هیچ وزارتخانه نمی شود استخدامش کرد این جا نظر این بوده است که آن کسی که محكوم با انفصال از خدمات دولتی است که البته او نمیتواند ولی آن کسی هم که منتقل از خدمات وزارت عدلیه

قانون

اجازه تجدید استخدام و باطل برات مخصوص ضرابخانه

ماده واحد - وزارت واهی مجازات مدت خدمت آقای و باطل برات تیره آلمان را از تاریخ ۲۱ خرداد ماه ۱۳۱۶ برای مدت یکسال شصتی با همان حقوق و شرایط قانون سابق مهوب ۲۹ آذر ماه ۱۳۱۶ تمدید نماید این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم اردی بهشت ماه یکم هزار و سیصد و شانزدهم بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

نواب ریاست مجلس شورای ملی
مرتضی بیات - دکتر طاهری

قانون

راجع به تعیین قیم انتقالی

ماده واحده - در مواردی که تعقیب جرم و توقیف به شکایت متضرر از جرم است اگر متضرر از جرم صغیر باشد و ولی باقیم ندارد مدعی العدم مکلف است موافق قانون برای صغیر قیم همین کند و هرگاه تعیین قیم موجب فوت وقت یا آنچه ضرر و زیان نسبت به صغیر باشد تا تعیین قیم مدعی العدم موافق کسی را بتوان قیم انتقالی تعیین می نماید و در مواقع ضرورت قبل از تعیین قیم اقدامات فوری را که برای حفظ آثار و دلائل جرم و تعقیب آن لازم است دستور میدهد ولی ادامه تعقیب منوط است باینکه قیم مصلحت صغیر را در تعقیب امر تشخیص کند و شکایت نماید در مواردیکه صغیر ولی یا قیم دارد و ولی باقیم او شخصاً مرتکب عمل شده و یا مداخله در جرم داشته و موافق قانون مدعی قیم انتقالی هنوز همین بقده است نیز بهمین ترتیب عمل خواهد شد و اگر قیم انتقالی تعیین شده و طبقه اقدام بر عهده او است

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم اردی بهشت ماه یکم هزار و سیصد و شانزدهم بتصویب مجلس شورای ملی رسید

نواب ریاست مجلس شورای ملی
مرتضی بیات - دکتر طاهری